

IN MEMORIAM

SJECANJE NA PROFESORA DRAGUTINA FELETARA

Bio sam od rane mladosti čitač svega što je bilo objavljeno o koprivničkoj i podravskoj povijesti. Nije toga bilo puno u ono vrijeme, poneka starija knjiga u biblioteci moga oca i rijetki članci u *Glasu Podravine*. Čitanje te vrste štiva neizbjježno je dovelo do toga da sam uočavao pojedina imena autora, među kojima se 1970. godine počelo isticati ime Dragutina Feletara koji je pisao o različitim temama iz koprivničke povijesti. Bio sam tek na kraju osnovne škole i sve to pratio bez nekog sustava. Više se s tim bavio moj tata koji je pravio i bilješke čitajući. Kad je 1973. godine izašla profesorova monografija »Podravina«, prava poslastica za ljubitelje povijesti, malo više sam se zainteresirao za povijest pa sam, pročitavši je do u detalje, ulazio i u diskusije s tatom.

Obojica smo pratili i *Podravski zbornik* od njegovih početaka, tim više što je tata u njemu objavljavao svoje rade, a i surađivao s Dragutinom Feletarom. U zborniku iz 1976. godine posebno me razveselio profesorov članak o staroj Rasinji koji će mi kasnije biti osnova za obradu srednjovjekovne rasinske povijesti. »Glazbeni život Koprivnice« i »Iz povijesti koprivničkog tiskarstva«, obje profesorove knjige, navele su me da se počnem sustavnije baviti novijom koprivničkom poviješću u kojoj su me posebno zanimala prezimena. Kasnije ću ipak dati prednost srednjem vijeku. Bilo je to vrijeme mojeg studiranja koje, doduše, nije imalo veze s poviješću i bilo je vrlo zahtjevno, ali sam ipak nalazio vremena da po zagrebačkim knjižarama i antikvarijatima skupljam povjesne knjige, zemljovide svih vrsta i bilježim natuknice za neka buduća istraživanja koja su mi još bila sasvim maglovita. Godine 1980. vraćam se u Koprivnicu i moje zanimanje za lokalnu povijest raste pa vrlo lijepo surađujem s gradskim muzejom, a količina mojih zapisa se povećava.

Kada je Dragutin Feletar pripremao drugo izdanje »Podravine«, obilazio je teren pa je tako došao i do Gergelyovog mlinu u Starigradu, uz koji sam tada živio. Tom prilikom nisam s njim razgovarao jer je on zapisivao informacije koje mu je o mlinu i povijesti obitelji davao moj tast Dragutin Gergely, a ja sam samo slušao. Bilo mi je to neobično iskustvo jer sam uživo video čovjeka koji mi je do tada bio apstrakcija, samo ime na naslovnicama knjiga i u zaglavljima članaka. Kada je obilato nadopunjeno izdanie »Podravine« izašlo 1988. godine, bio je to veliki rezervoar novih podataka za moju arhivu. Koliko se sjećam, otprilike tada, potaknut i tom knjigom, počeo sam slagati podatke o Koprivnici u nekakav sustav s naglaskom na srednjem vijeku. Radio sam to da si raščistim pojmove i ustanovalim kronologiju događanja, a u tom postupku formirao se rukopis koji sam u dalnjem radu složio u smislenu cjelinu o koprivničkom i đurđevečkom vlastelinstvu. Nije mi bilo ni kraj pameti da bi se to moglo oblikovati kao

Slika 1. Dragutin Feletar s ocem Rankom Pavleša (skroz desno)

knjiga i predstaviti javnosti dok mi jedan moj rođak, kada sam mu spomenuo što radim, nije rekao da neka to objavim.

Pretipkao sam rukopis »u čisto« i krenuo tražiti izdavača. U tadašnjoj Koprivnici izbor je bio ograničen, a knjige su se rijetko izdavale. Prvo sam pokušao u gradskom muzeju. Nije išlo. Uputili su me na profesora Feletara pa sam otiašao do njega i krajem 1999. godine predao mu rukopis. Nažalost, u ono vrijeme nije bilo mogućnosti za izdavanje, ali tada sam ipak odškrinuo vrata za ulaz u, da ga tako nazovem, svijet profesora Feletara. Naime, kod njega je radio povjesničar Hrvoje Petrić koji prepoznaže vrijednost rada i počinje naša dugogodišnja suradnja. Nastavljam tražiti izdavača pa se početkom 2000. godine obraćam Matici hrvatskoj. Oni uzimaju rukopis u razmatranje i time počinje jedna mučna epizoda koja je trajala sve do sredine 2001. godine. Jedina »korist« od ovih godinu i pol mojeg živciranja bilo je upoznavanje koprivničke kulturne scene, točnije onog njenog pozadinskog dijela koji se tiče novca i karijera. Za mene kao amatera bilo je to ponekad smiješno, a ponekad otužno. Vjerojatno je tako i u drugim sferama ljudskog djelovanja, samo je ovdje novac manji pa je time sve smješnije i otužnije. Odustajem od Matice i odlučujem objaviti knjigu u vlastitoj nakladi. Naravno, to je išlo puno brže i krajem 2001. godine knjiga je konačno izašla.

Slika 2. Dragutin Feletar istraživa je stara zdanja križevačkog kraja, s Rankom Pavlešom ispred crkve Sv. Andrije u Kamešnici 2022. godine
(Foto: Hrvoje Petrić)

Slika 3. Na kolokviju o 750 godina od prvog spominjanja Koprivnice

Slika 4. S Rankom Pavlešom i uglednim agronomima na Kalničkom gorju 2022. godine (Foto: Hrvoje Petrić)

Suradnja s krugom oko profesora Feletara išla je preko Hrvoja Petrića, a sa samim profesorom sam bliskiji odnos uspostavio početkom 2013. godine kad je prihvatio objaviti moju drugu knjigu »Podravina u srednjem vijeku«. Otada češće dolazim k njemu doma, popričamo o najnovijim historiografskim temama, a on me svaki put natovari hrpom novoizdanih knjiga. U godinama 2021. i 2022. naša suradnja se još više produbljuje, posebno oko moje knjige »Križevački, vrbovečki i kalnički kraj u srednjem vijeku«. U lijepoj uspomeni ostalo mi je naše druženje na Kalniku gdje je održana promocija ove knjige. Vozio me tamo i natrag u Koprivnicu, a put mi je prošao za čas u ugodnom i inspirirajućem razgovoru. Druženje u potkalničkim goricama istog dana u društvu s eminentnim stručnjacima raznih struka također je za mene bilo jedno lijepo iskustvo.

Posljednji put sam s profesorom bio 25. travnja 2023. kada je nas nekoliko nakon predavanja Hrvoja Petrića sjelo u Pivnicu i pričalo. Tada mi je predložio da napišem nešto za *Radove HAZU*, čiji je on bio urednik. Odbio sam jer me zanima samo lokalni kulturni krug. Drugu njegovu sugestiju, da napišem nešto o Prekodravlju za časopis *Podravina*, nisam mogao odbiti iako sam do grla bio u sasvim drugačijim temama. Profesor je na tom druženju bio pun planova, a poticao je i nas druge da nastavimo raditi. Zato me šokiralo kad sam nakon dva mjeseca čuo da više nije s nama. Još mi je trebao, a i Koprivnici. Nakon njega više ništa neće biti isto, ni u podravskoj historiografiji ni u našem izdavaštvu.

Tako je završilo jedno poznanstvo koje se razvijalo od suzdržanosti u početku pa gotovo do prijateljstva na kraju. Na moj razvoj kao povjesničara profesor je izvršio velik utjecaj, prvo preko svojih radova, posebno onih iz 70-ih i 80-ih godina 20. stoljeća, a kasnije potporom izdavanju mojih članaka i knjiga. Hvala mu za to.

Ranko PAVLEŠ